Пізнаємо природу

Сьогодні 20.12.2023 **У**роκ **№30**

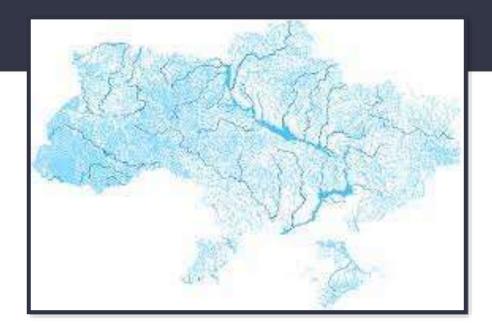
Дата: 20.12.2023

Клас: 5-Б

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: №30

Вчитель: Капуста В.М.

Поверхневі та підземні води. Будова річки. Озера України

Мета уроку:

- уточнити та розширити знання учнів про річки, їх будову;
- формувати знання про особливості вод суходолу, основні річкові системи, озера;
- вдосконалювати практичні уміння та навички складати комплексну характеристику річки за картами атласа та текстом підручника;
- розвивати уміння працювати з додатковою літературою, відбирати головне;
- розвивати пізнавальний інтерес, мовлення учнів;
- виховувати бережливе ставлення до багатств рідного краю.

Люблю я свій розум, Увагу та пам'ять. Працює мій мозок. I вчусь я старанно. Сприймаю все нове I мислю логічно. Учителя слово Здійсню я практично.

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

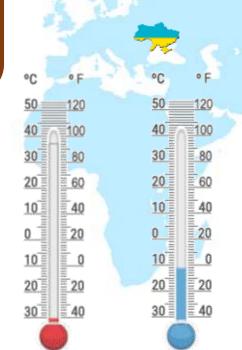

Привіт, друзі! А яка зараз пора року? Який місяць? Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Пригадаймо

Текучі (річки, струмки) Стоячі (озера, ставки)

Водойми

Природні

Солоні

Прісні

Штучні

Води суходолу поділяються на дві групи:

Поверхневі

Підземні

Поверхневі

Річки

Болота

Озера

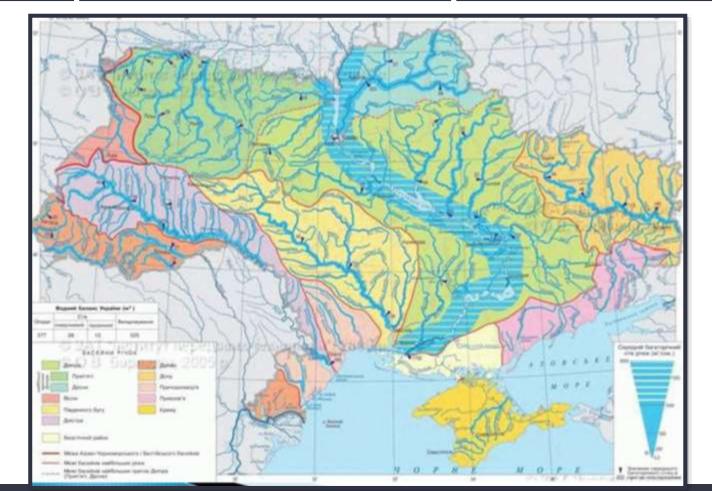
Штучні водойми

підручник. Сторінка **116**

Підземні

Розташовані під землею: в порах і тріщинах порід, у порожнинах земної кори.

підручник. Сторінка 116

Робота в підручнику

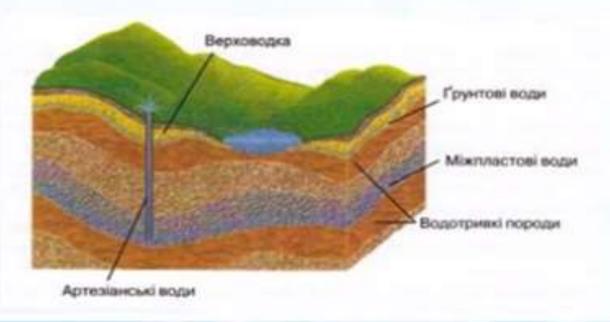

_{Підручник.} Сторінка

116

- Підземні води містяться у товщі гірських порід верхньої частини земної кори в рідкому, твердому і пароподібному станах.
- Вони утворюються внаслідок просочування з поверхні дощових, талих і річкових вод.
- Підземні води постійно переміщуються як у горизонтальному, так і у вертикальному напрямках.

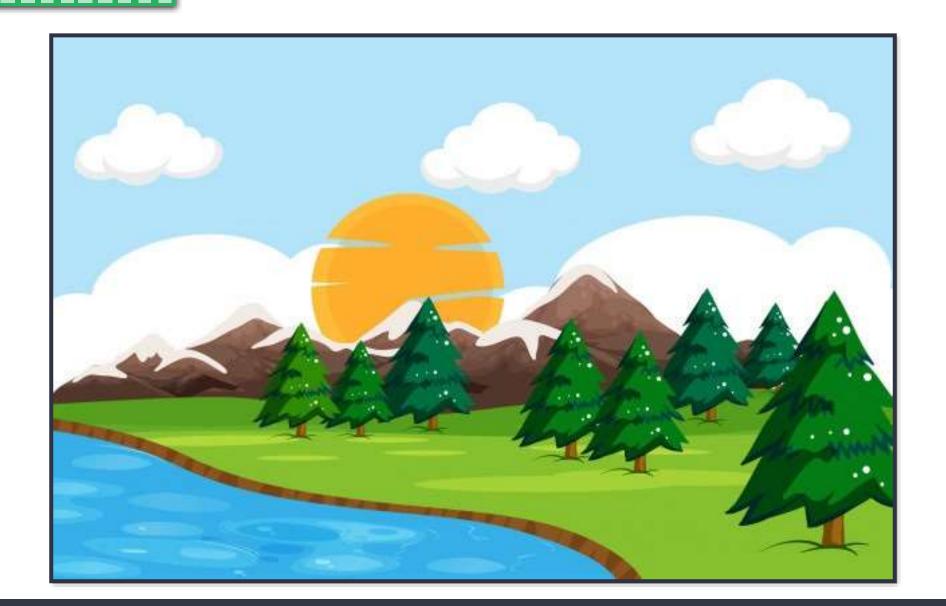

- Невіддільною частиною підземних вод є підземні річки. Більшість із них протікає на глибині не більше ніж 1500-2000 м під поверхнею.
- Найбільша у світі підземна річка називається Хамза.
- Розташована вона в Південній Америці, під Амазонкою, на глибині приблизно 4 км.
- У довжину вона досягає 6000 км, а в ширину до 400 км

Які річки є в Україні?

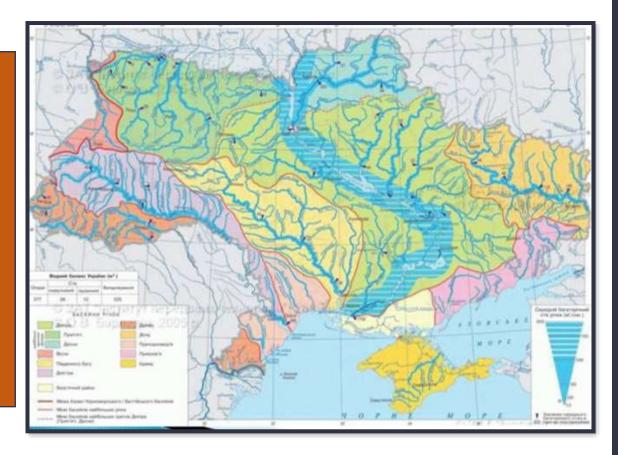

BCIM

Цікаво знати

В Україні налічується 63 тисяч річок, з них близько 4 тисяч — завдовжки понад 10 км, 137 річок — завдовжки понад 100 км.

Довідничок

Річка — це природний потік води у зниженні рельєфу, де є схили. Кожна річка утворена невеликим струмком, який впадає в інший струмок. Кілька струмків утворюють річку. Річки несуть свої води в моря і океани.

Розглянь будову річки й визнач, звідки річка бере початок і куди вона впадає.

Річка: 1— витік; 2— гирло; 3— русло; 4— ліва притока; 5— права притока.

СЛОВНИЧОК

Витік — це місце, де річка бере початок. Гирло — це місце куди впадає річка Притока — це місце, де одна річка впадає в іншу. (Бувають ліві і праві)

Як же нам дізнатися, де ліва, а де права притока?

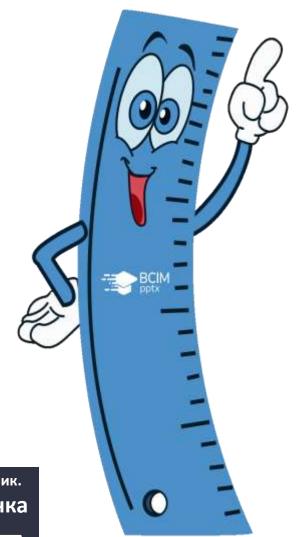

Мал. 123. Як перевірити напрямок течії

Довідничок

Як живляться річки (поповнюються водою)? В Україні річки мають змішаний тип живлення.

Основна частка в ньому припадає на атмосферні опади (сніг і дощ): ними річки поповнюються переважно навесні і влітку. Загалом у річках рівнинної частини країни переважає снігове живлення, а в гірських – дощове. Живлення підземними водами становить не більш як 20% і переважає взимку. У степовій зоні влітку окремі малі річки пересихають.

підручник. Сторінка

117

Річки поділяються на:

гірські

рівнинні

підручник. **Сторінка**

В якій місцевості тече рівнинна річка?

_{Підручник.} Сторінка

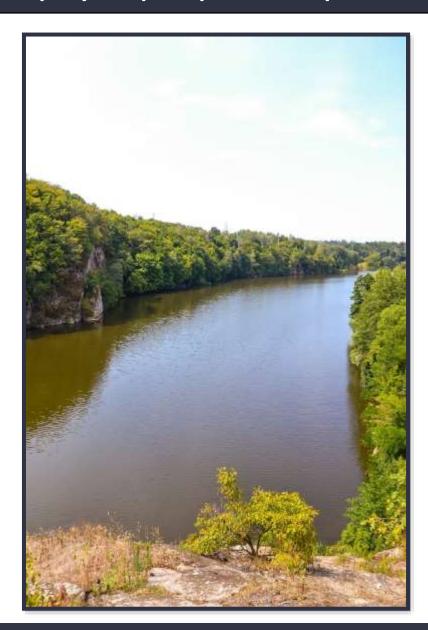
118

За світлинами охарактеризуй береги рівнинних річок.

Річки на рівнині звивисті. Швидкість течії не перевищує 2-5 км/год.

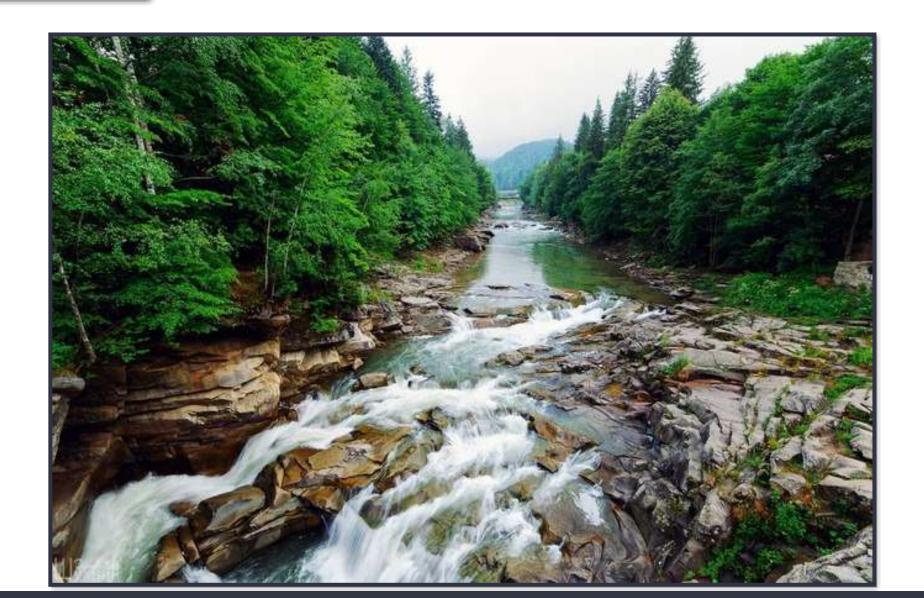

Підручник. Сторінка 118

В якій місцевості тече гірська річка?

підручник. Сторінка 118

Русло гірської річки завжди кам'янисте, з великою кількістю уламків гірських порід.

підручник. **Сторінка**

118

Фізкультхвилинка

Серед поля лежить дзеркало

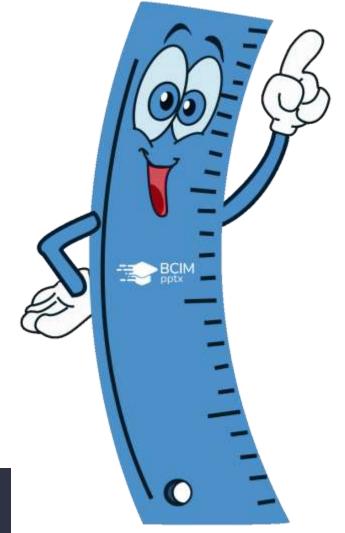
– Скло голубе, а рама зелена.

Озеро

Озера поповнюються водою річок, підземних джерел, дощовою і талою водою.

Підручник. Сторінка

118

Знаходиться на Волині. Площа 27,5 км², найбільша глибина 58,4 M,

_{Підручник.} Сторінка

Ялпуг – найбільше озеро в Україні

Знаходиться в Одеській області. Площа озера становить 149 km^2 ,

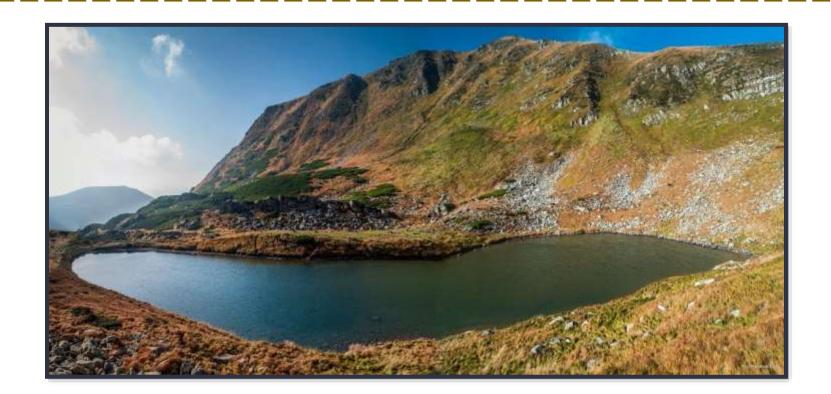

_{Підручник.} Сторінка

Найвисокогірніше озеро — Бребенескул

Воно розкинулось на висоті 1,8 тис. м над рівнем моря та є найтеплішим серед усіх на Чорногірському хребті.

Підручник. Сторінка

Знаходиться в Українських Карпатах Його називають Синевиром, або Морським оком. Розкинулося озеро Синевир серед гір, в оточенні столітніх ялин, на висоті 989 м. над рівнем моря.

підручник. **Сторінка**

Водойми, особливо мілкі, поступово замулюються, заростають рослинами, а з часом перетворюються на болота.

Підручник. Сторінка **119**

Волинське Полісся — найбільш заболочена територія України

_{Підручник.}
Сторінка

Домашне завдання

Зворотній зв'язок Human або ел. пошта valentinakapusta55@gmail.com

Підручник § 32, ст. 116-119, опрацювати матеріал; ст.119 запитання (усно).

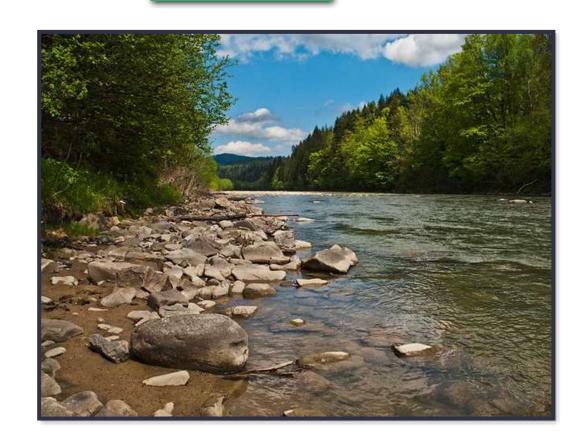
Проєкт: «Роль води на планеті Земля»

- 1. Значення води для тварин і рослин.
- 2. Значення води для людини.
- 3. Які рослини і тварини очищають воду?
- 4. Чому вода потребує охорони?

Підготуй невелику інформацію, презентацію по одному з напрямків роботи.

Обери гірську річку

Рефлексія «Запитання від віртуального друга»

Це повний фейл. Я бомблю!

Пруфи сотка! Урок – вогонь!

Ая вже в цій темі шарю!

Та це шейм!

Вау! Доволі ламповий вийшов урок.

